

Фонд
Демократичні ініціативи
імені Ілька Кучеріва

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Ukraine

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ

ДЕМОКРАТІЯ, БЕЗПЕКА ТА СОЦІАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ

думка респондентів в Одеській області у 2023 році

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ	3
СТАВЛЕННЯ ДО РОСІЯН ТА ДЕЯКИХ ІНШИХ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП	4
ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНІ ПОГЛЯДИ	5
ДОВІРА ДО ПОЛІТИЧНИХ, ВІЙСЬКОВИХ ІНСТИТУТІВ ТА ВОЛОНТЕРІВ.....	6
ПІДТРИМКА УКРАЇНІЗАЦІЇ ТА ДЕРУСИФІКАЦІЇ.....	7
ДЖЕРЕЛА СПОЖИВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ.....	15
ВРАЗЛИВІСТЬ ДО РОСІЙСЬКОЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ	16
СТАВЛЕННЯ ДО МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ КОМПЛЕКТАЦІЇ.....	18
ОЦІНКА ВОЄННОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНИ ТА МОЖЛИВИХ ШЛЯХІВ ЗАВЕРШЕННЯ ВІЙНИ	22
ПІДТРИМКА ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО КУРСУ КРАЇНИ	26
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ.....	29

МЕТОДОЛОГІЯ

Регіональне опитування проведено Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології впродовж 10–21 липня 2023 року.

Методом face-to-face, в Одеській області було опитано **708 респондентів** віком від 18 років.

Вибірка є багатоступеневою із застосуванням випадкового відбору населених пунктів на перших етапах та квотним відбором респондентів на заключному етапі. Вибіркова сукупність відтворює демографічну структуру дорослого населення Одеської області станом на початок 2022 року.

Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%.

Водночас додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Для порівняння використано результати опитування, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології впродовж 1–13 липня 2021 року. Тоді методом face-to-face в Одеській області було опитано 500 респондентів віком від 18 років. Максимально випадкова похибка вибірки не перевищувала 4%.

Опитування проведено в рамках проєкту «Підтримка місцевої демократії в прифронтових регіонах» за підтримки Представництва «Фонду Фрідріха Науманна за Свободу» в Україні.

СТАВЛЕННЯ ДО РОСІЯН ТА ДЕЯКИХ ІНШИХ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП

Відповідно до середнього значення соціальної дистанції, опитане населення Одеської області з п'яти запропонованих груп найтепліше ставиться до українців із західних областей та ВПО, які переїхали жити до Одеської області через війну.

Більше половини респондентів (56%) готові бачити ВПО, які переїхали в Одеську область, частиною свого найближчого кола людей: членами родини, близькими друзями, колегами чи сусідами. Майже половина опитаних (49%) готова допустити в своє найближче оточення українців із західних областей. Стільки ж воліли б бачити їх лише як співгромадян.

	Українців із західних областей (n=711)	Внутрішніх переселенців, які переїхали в Одеську область через війну (n=715)	Росіян (n=555)	Ромів (n=511)	Євреїв (n=667)
Як членів своєї родини	13,4	16,9	7,2	2,0	7,2
Близьких друзів	13,8	16,1	4,5	1,4	8,4
Колег по роботі	8,9	8,0	4,0	1,6	7,2
Сусідів	13,1	14,5	10,1	14,1	13,9
Мешканців однієї країни	49,2	44,1	19,6	52,1	55,2
Як негромадян — відвідувачів моєї країни	1,4	0,3	5,6	22,9	7,0
Як негромадян, яким не слід давати дозвіл на в'їзд у мою країну	0,3	0,1	49,0	6,1	1,0
Середня соціальна дистанція	3,8	3,5	5,4	5,1	4,3

* Відсоток серед респондентів, які відповіли на запитання. Середню соціальну дистанцію наведено в десяткових дробах

Дещо більша соціальна дистанція зберігається між респондентами та євреями. За середнім показником соціальної дистанції (4,3) євреї потрапляють у найближче оточення, однак переважна більшість (55%) все ж розглядає їх як співгромадян. Порівняно з опитуванням, проведеним у липні 2021 році, соціальна дистанція між опитаним населенням Одеської області та євреями трохи зменшилася з 4,5 до 4,3.

Найбільше відмежовує себе опитане населення Одеської області від росіян та ромів. Середня соціальна дистанція між респондентами та ромами становить 5,1, а між респондентами та росіянами 5,4. Більшість респондентів воліли б бачити ромів як мешканців однієї країни і лише 19% готові допустити їх у своє найближче коло. Порівняно з 2021 роком соціальна дистанція між опитаним населенням Одеської області та ромами зменшилася з 5,5 до 5,1.

Хоча середня соціальна дистанція між респондентами і ромами та респондентами і росіянами фактично відповідає однаковому рівню дистанції (соціальної відокремленості), проте, на відміну від ромів, більшість респондентів не готова сприймати росіян навіть як громадян однієї держави.

Під час опитування 49% респондентів зазначили, що росіянам слід взагалі заборонити в'їзд до України. Однак 26% готові допустити росіян до свого найближчого кола спілкування, що на 7% більше, порівняно з респондентами, які були готові допустити до свого найближчого кола ромів.

Очікувано, що за період з 2021 року соціальна дистанція між опитаним населенням Одеської області та росіянами зазнала найбільших змін. З першого кола близькості (4,0) соціальна дистанція збільшилася до соціальної відокремленості (5,4).

	Росіян		Ромів		Євреїв	
	2023 (n=555)	2021 (n=263)	2023 (n=511)	2021 (n=188)	2023 (n=667)	2021 (n=197)
Як членів своєї родини	7,2	11,4	2,0	3,2	7,2	3,6
Близьких друзів	4,5	22,1	1,4	2,1	8,4	12,2
Колег по роботі	4,0	2,7	1,6	1,1	7,2	5,6
Сусідів	10,1	11,4	14,1	9,0	13,9	12,7
Мешканців однієї країни	19,6	33,5	52,1	38,3	55,2	45,7
Як негромадян — відвідувачів моєї країни	5,6	11,4	22,9	12,2	7,0	15,2
Як негромадян, яким не слід давати дозвіл на в'їзд у мою країну	49,0	7,6	6,1	34,0	1,0	5,1
Середня соціальна дистанція	5,4	4,0	5,1	5,5	4,3	4,5

* Відсоток серед респондентів, які відповіли на запитання. Середню соціальну дистанцію наведено в десяткових дробах

Водночас абсолютна більшість опитаного населення Одеської області (57%) погоджується з тим, що відповідальність за війну проти України несе весь російський народ, а не лише політичне керівництво російської держави. Не згодні з цим твердженням 30% опитаних, ще 13% не визначилися зі своєю позицією щодо цього питання.

Частіше покладають відповідальність за війну проти України на російський народ молодші респонденти: 66% серед респондентів віком від 18 до 29 років порівняно з 51% серед респондентів старше 60 років. Втім серед усіх категорій відносна більшість погодилася з твердженням про колективну відповідальність.

Респонденти, які проживають у селищах і селах частіше погоджувалися з твердженням про колективну відповідальність російського народу, ніж населення міст: в середньому 63% порівняно з 55% у містах.

ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНІ ПОГЛЯДИ

Більшість опитаних респондентів належать до Православної церкви України – 34%. Другою за популярністю серед опитаного населення Одеської області є Українська православна церква Московського патріархату – 7%. Близько 5% опитаних вважають себе просто православними або належать до інших православних церков. Загалом на православні церкви припадає 46% респондентів, а до тієї чи іншої конфесії належать 50% опитаних. Не сповідують релігійних поглядів 33% респондентів. 17% не забажали відповідати на питання про свою релігійну приналежність.

Порівняно з груднем 2022 року у релігійній приналежності респондентів, які проживають в Одеській області, відбулися значні зміни. Якщо раніше близько третини жителів області вважали себе парафіянами Української православної церкви Московського Патріархату, то нині цей показник знизився до 7%. Водночас зросла частка респондентів, які не сповідують

жодних релігійних поглядів: у 2022 році таких респондентів було близько 7%, наразі їхня частка зросла на 26%.

Популярність атеїстичних поглядів особливо помітна серед молоді. 46% населення віком від 18 до 29 років зазначили, що вони не сповідують жодних релігійних поглядів, тоді як серед респондентів пенсійного віку (60 років і старше) цей показник становить 18%.

Враховуючи викриття правоохоронних органів, майже половина опитаних в Одеській області (49%) погоджуються, що діяльність Української православної церкви Московського патріархату сприяла російській агресії. Не згодні з цим твердженням 21% опитаних осіб. Частково висвітлення у медіа випадків співпраці Української православної церкви Московського патріархату могло вплинути на зниження частки прихожан цієї церкви або ж збільшити частку осіб, які під час опитування не захотіли повідомляти про свою приналежність до Української православної церкви Московського патріархату.

ДОВІРА ДО ПОЛІТИЧНИХ, ВІЙСЬКОВИХ ІНСТИТУТІВ ТА ВОЛОНТЕРІВ

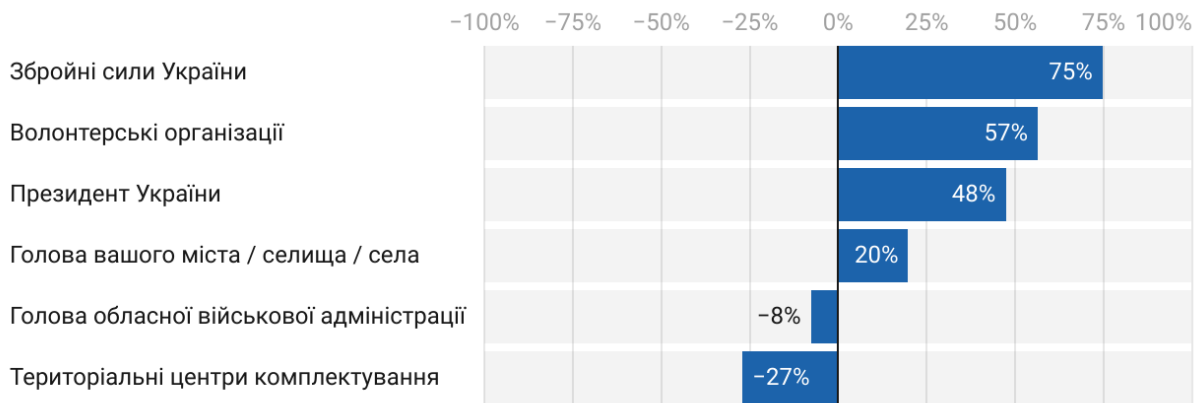
Довіра до інститутів влади серед респондентів Одеської області відповідає загальнонаціональним тенденціям. Президенту України довіряє 66% опитаних. Вищий рівень довіри – у ЗСУ, їм довіряє 81% респондентів.

Порівняно високий рівень довіри серед респондентів мають волонтерські організації (68%).

Із запропонованих респондентам варіантів найнижчий рівень довіри – до територіальних центрів комплектування (21%) та до голови обласної військово-цивільної адміністрації (30%). Водночас саме територіальним центрам комплектування та голові обласної військово-цивільної адміністрації найбільше не довіряє опитане населення Одеської області: 48% та 37% відповідно.

Баланс довіри-недовіри

Баланс довіри-недовіри розрахований як різниця між часткою тих, хто довіряє, і тих, хто не довіряє

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Такий рівень недовіри може бути спричинений корупційними скандалами за участі ТЦК та голів обласних військово-цивільних адміністрацій. Однак близько 30% респондентів не змогли відповісти на запитання щодо довіри до ТЦК та голови обласної військово-цивільної адміністрації. Ця невизначеність серед респондентів потребує додаткового дослідження.

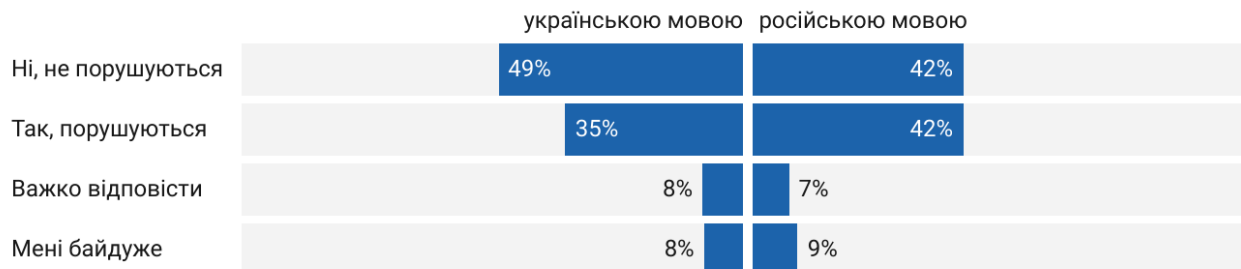
ПІДТРИМКА УКРАЇНІЗАЦІЇ ТА ДЕРУСИФІКАЦІЇ

З 2021 року частка респондентів в Одеській області, яка послуговується українською мовою вдома, зросла з 26% до 42%. Проте переважна більшість все ще розмовляє вдома російською – 54%.

На думку респондентів, в Україні порушуються мовні права громадян, які у повсякденному житті спілкуються як українською, так і російською мовою. Про порушення мовних прав україномовних громадян заявило 35% опитаних. Із них 21% вважає, що порушення прав відбувається іноді, 10% – що це поодинокі випадки, а 4% – що порушення їхніх прав відбувається регулярно. Близько половини опитаних респондентів (49%) вважають, що права україномовних осіб в Україні взагалі не порушуються.

Оцінка респондентами порушення в Україні мовних прав осіб, які спілкують українською чи російською мовами

Q: На Вашу думку, чи порушуються в Україні мовні права громадян, які у повсякденному житті переважно спілкуються ...?

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Про порушення мовних прав російськомовних осіб заявило 42% респондентів в Одеській області. З них 22% вважає, що порушення прав відбувається іноді, 10% респондентів зазначають, що порушення прав російськомовних є регулярним, і 10% – що порушення мовних прав є поодинокими випадками. 42% опитаних заперечують порушення прав російськомовних осіб в Україні.

Серед респондентів різняться й підтримка різних напрямів політики українізації. Так 59% опитаних позитивно ставляться до обов'язкового використання української мови у сфері обслуговування. Проти цього виступає 13% респондентів.

Ставлення до обов'язкового використання української мови у сфері обслуговування

Q: Як Ви ставитеся до обов'язкового використання української мови у сфері обслуговування (магазини, кафе, перукарні, розважальні заклади)?

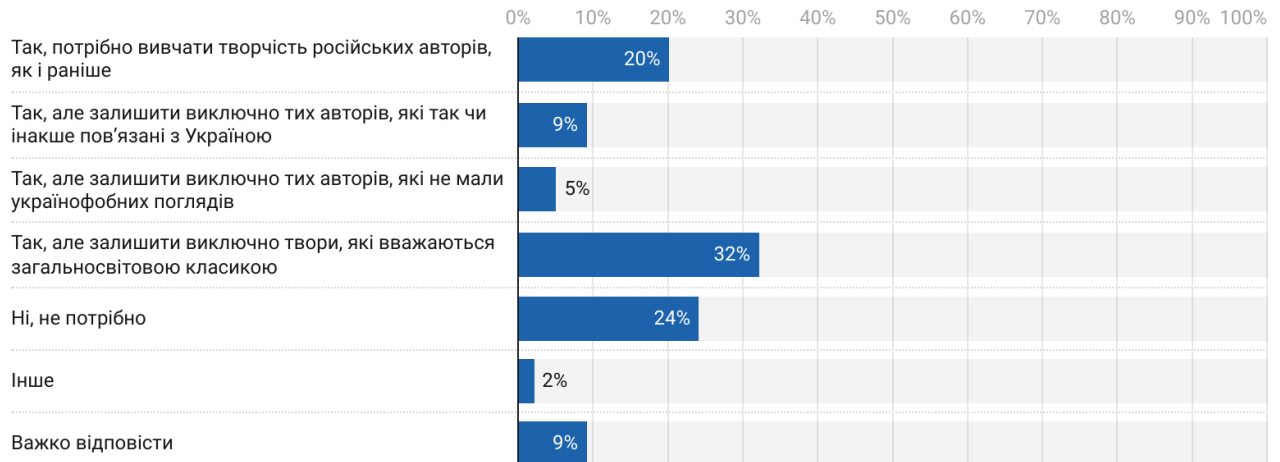
Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Водночас ставлення до російської культури у публічному просторі трохи лояльніше. 65% респондентів тією чи іншою мірою підтримують вивчення в українських школах творів російських авторів. Із них майже половина (32%) вважає, що слід залишити лише ті твори російських авторів, які вважаються загальносвітовою класикою. 20% опитаних вважають, що вивчати творчість російських авторів потрібно, як і раніше. Ще 9% респондентів вважають, що залишити для вивчення варто тих російських авторів, хто так чи інакше пов'язаний з Україною. 4% опитаних підтримують введення до програми лише тих авторів, які не мали українофобних поглядів. Майже чверть опитаних респондентів (24%) виступає проти вивчення в українських школах будь-яких російських авторів.

Ставлення до вивчення в українських школах творів російських авторів

Q: На Вашу думку, чи потрібно вивчати в українських школах твори російських авторів? Одна відповідь

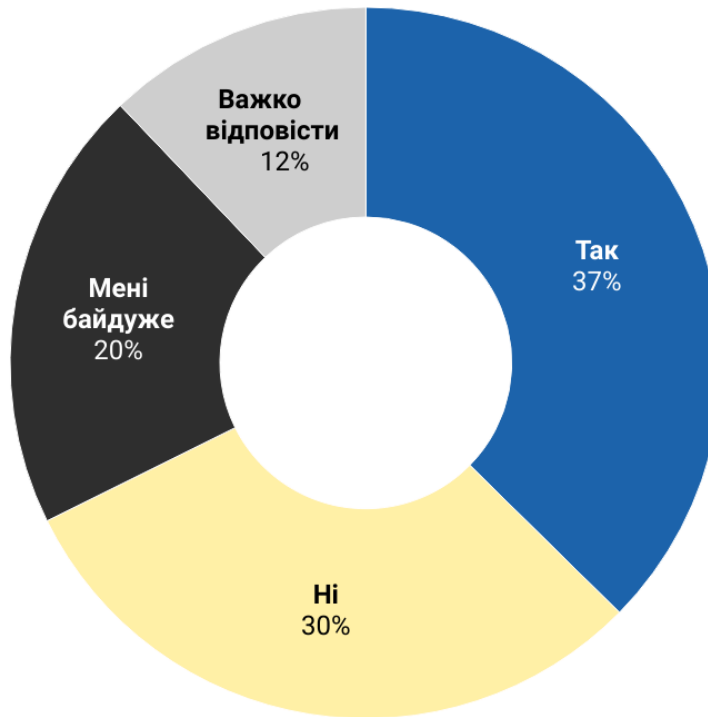
Регіональне опитування методом *face-to-face* проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Респонденти розділилися у своєму ставленні до заборони російських артистів і фільмів в Україні: 39% вважає, що заборона російських артистів і фільмів в Україні є необхідним кроком для захисту держави, тоді як 34% вважають таку заборону помилкою, яка обмежує права громадян.

Оцінка допустимості виконання у публічному просторі пісень російською мовою

Q: Чи вважаєте Ви допустимим виконання у публічному просторі Вашого селища/міста пісень російською мовою, наприклад виконання вуличними музикантами, прослуховування таких пісень у кафе/ресторанах чи супермаркетах тощо?

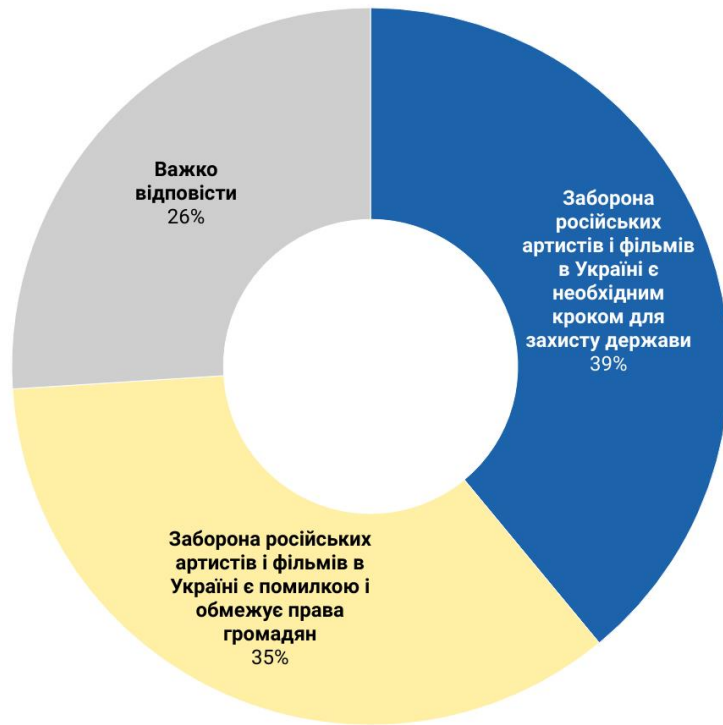
Регіональне опитування методом *face-to-face* проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Попри те, що переважна більшість все ж погоджується із заборonoю російських артистів і фільмів, відносна більшість респондентів (37%) вважає допустимим виконання у публічному просторі пісень російською мовою. Не погоджується з цим трохи менше респондентів – 30%. Близько 20% опитаних загалом байдуже ставляться до того, чи підпадатиме публічне виконання російськомовних пісень під заборону.

Ставлення до заборони російських артистів і фільмів в Україні

Q: Чи погоджуєтеся Ви з твердженням, що...?

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Хоча респонденти позитивно ставляться до політики українізації та мають паритет у підтримці дерусифікації, їхнє ставлення до декомунізації публічного простору здебільшого негативне. 43% опитаних не підтримують перейменування топонімів у своєму населеному пункті, назви яких пов'язані з Російською Федерацією/Радянським Союзом/Російською імперією та їхніми діями. «За» перейменування виступає 34% респондентів. Майже чверть респондентів (24%) байдужі до перейменування топонімів або не визначилися зі своєю позицією з цього питання.

Ставлення до перейменування топонімів, назви яких пов'язані з РФ / СРСР / Російською імперією та їх діячами

Q: Як Ви ставитеся до перейменування топонімів у Вашому населеному пункті (вулиць, площ тощо) назви яких пов'язані з Російською Федерацією/Радянським Союзом/Російською імперією та їх діячами?

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Серед тих, хто чув про демонтаж пам'ятника Катерині II в Одесі, більшість (36%) ставляться до цього негативно. Четверть (24%) опитаних позитивно сприйняли новину про демонтаж пам'ятника. Нейтральне ставляться до знесення пам'ятника Катерині II висловили 26% опитаних.

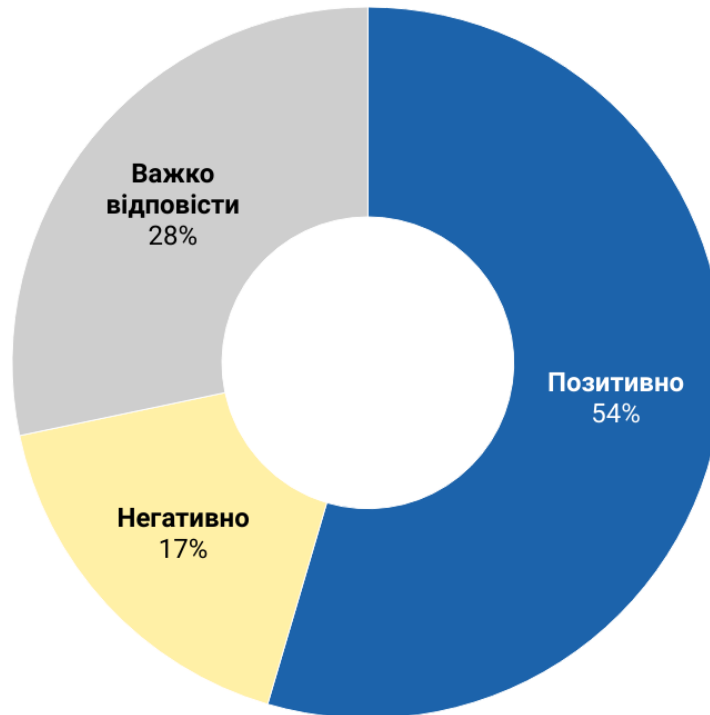
Однак не можна сказати, що декомунізація не знаходить відгуку серед респондентів. Більшість респондентів (35%) погодилися, що політика «декомунізації», яка проводиться в Україні з 2015 року, спрямована на відновлення історичних фактів та подолання наслідків тоталітарного минулого. Не згодні з цим твердженням 13% опитаних. Водночас 34% не погоджуються, що політика «декомунізації», яка провадиться в Україні з 2015 року, спрямована на переписування історії та спотворення історичної правди. Згодні з цим твердженням 20% опитаних.

54% респондентів, які проживають в Одеській області, підтримують рішення про засудження СРСР як комуністичного тоталітарного режиму, що здійснював політику державного терору.

Проти такого рішення виступає 17% опитаних. Таким чином, серед респондентів існує консенсус щодо ролі та образу Радянського Союзу.

Ставлення до рішення про засудження СРСР

Q: Як Ви ставитеся до рішення про засудження СРСР як комуністичного тоталітарного режиму, що здійснював політику державного терору?

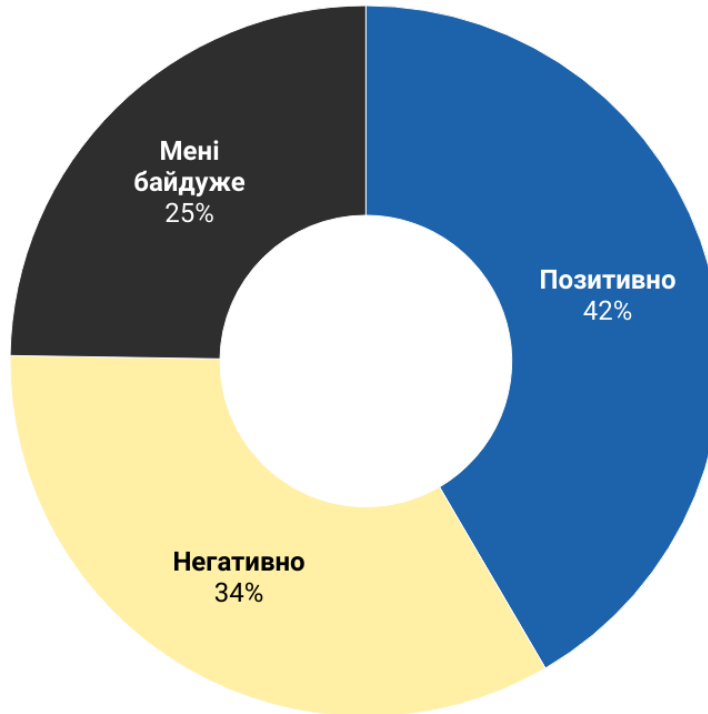
Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Проте щодо власних звичок респонденти залишаються більш консервативними. 34% не готові відзначати День пам'яті та перемоги над нацизмом 8 травня, а День Європи – 9 травня. Більшість опитаних – 42% – погодилися з рішенням, ухваленим владою. А чверть респондентів поставилися до таких змін байдуже.

Ставлення до змін у відзначенні 8 і 9 травня

Q: Цьогоріч українська влада прийняла рішення про відзначення Дня пам'яті та перемоги над нацизмом 8 травня, а 9 травня в Україні відзначатиметься День Європи. Як Ви ставитеся до такого рішення?

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

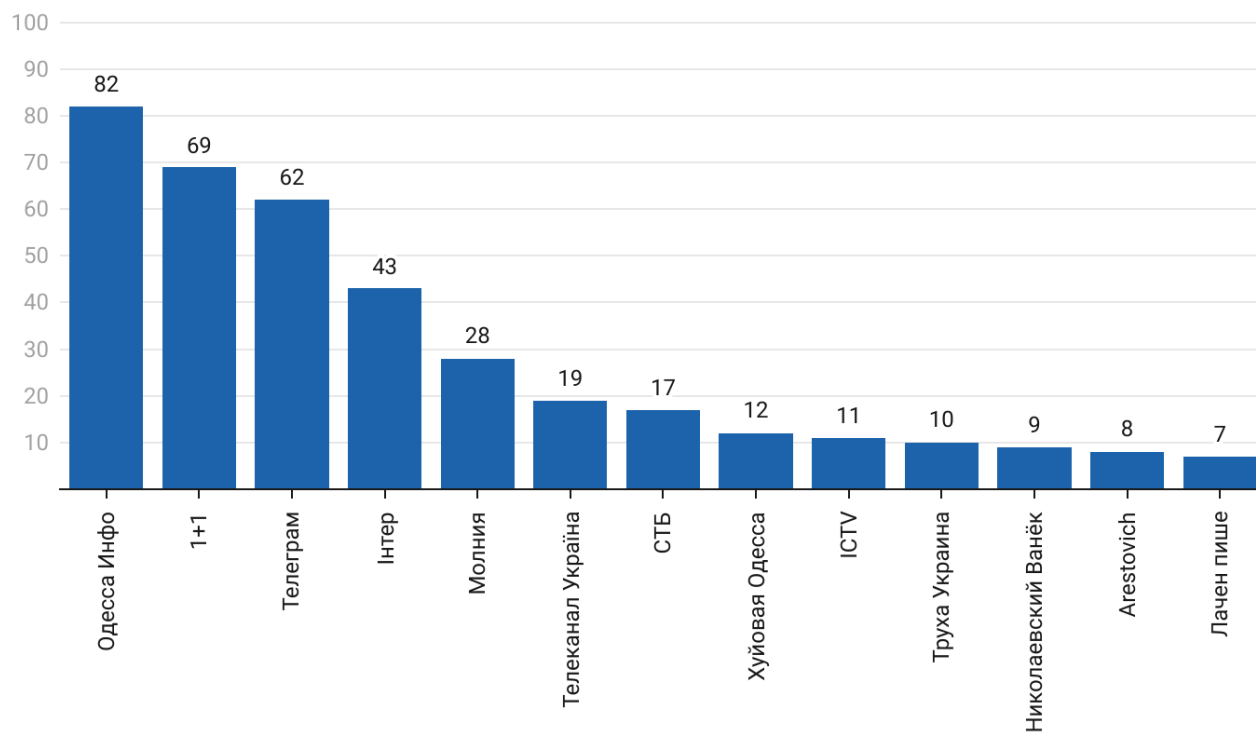
Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

ДЖЕРЕЛА СПОЖИВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

На відкрите запитання про джерела інформації, які респонденти найчастіше використовують, щоб дізнатися новини про війну, опитані громадяни часто згадували Телеграм-канали («Одесса Инфо», «Хуйовая Одесса»), загальнонаціональні телевізійні канали («1+1», «Інтер», «СТБ», «ICTV», «Україна») та Вайбер-канал «Молния».

Джерела інформації чи медіа, які респонденти найчастіше використовують, щоб дізнатися новини про війну

Частота згадок під час опитування

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Загалом на Телеграм та Телеграм-канали припадає 180 згадок, що більше, ніж частота згадувань загальнонаціональних телеканалів – 159. Особливістю Телеграм-каналів, так само як і Вайбер-каналів, є їхня анонімність. Зосередженість аудиторії навколо анонімних джерел інформації може загрожувати маніпуляціями громадською думкою та дезінформацією. Іноді такі канали афілійовані з Росією.

Попри очікування, Телеграм-канал «Труха Україна», який має понад 2 млн підписників та є [найпопулярнішим](#) Телеграм-каналом в українському сегменті Телеграму, не увійшов навіть у топ-10 за частотою згадувань респондентів. Як джерело новин про війну його згадало лише 10 респондентів. Так само респонденти майже не згадували про місцеві ЗМІ.

ВРАЗЛИВІСТЬ ДО РОСІЙСЬКОЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

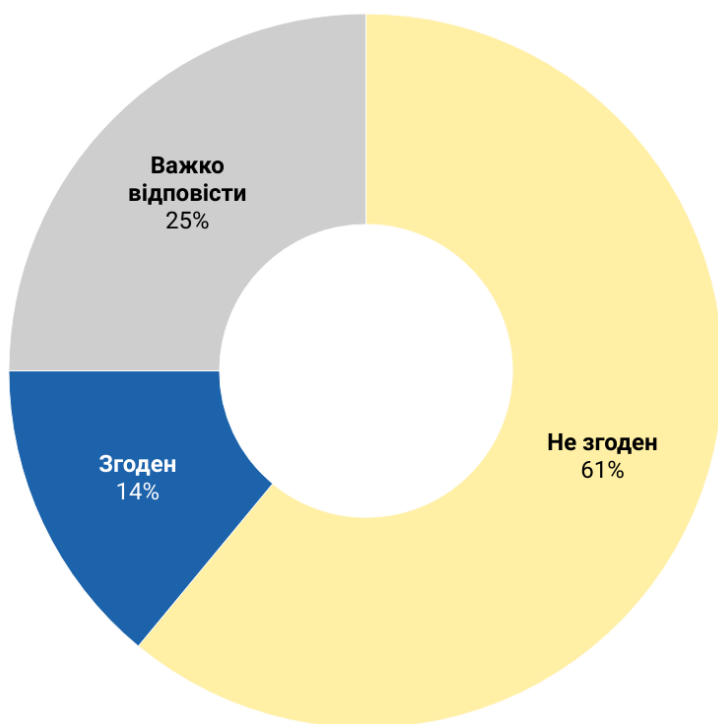
Російські ботоферми вже певний час поширюють у соціальних мережах дезінформацію про те, що політичне керівництво України зацікавлене лише в захисті столиці, тому більша частина сил ППО розташована в Києві, тоді як інші міста «змушені» потерпати від обстрілів.

Попри те, що час проведення опитування частково збігся з часом, коли в Одеській області інтенсивно обстрілювали житлову та транспорту інфраструктуру, в тому числі морський торговельний порт, абсолютна більшість опитаного населення Одеської області не поділяє цей російський наратив.

61% респондентів не погодилися з твердженням, що українська влада використовує надані партнерами системи ППО лише для захисту Києва, тоді як мешканці Одещини страждають від обстрілів. Підтримують цю тезу 14% респондентів. Решта не змогли визначитися зі своєю позицією щодо цього питання.

Сприйняття російської дезінформації про те, що політичне керівництво України зацікавлене виключно у захисті столиці

Q: Чи погоджуєтеся Ви із твердженням, що українська влада використовує надані партнерами системи ППО тільки аби захистити Київ, а мешканці Одещини потерпають від обстрілів?

Регіональне опитування методом *face-to-face* проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Російська пропаганда також була спрямована на формування бачення подій часів Революції Гідності. Зокрема, події в одеському Будинку профспілок 2 травня 2014 року проросійські медіа використали для залякування місцевого населення «бандерівцями» та українськими націоналістами.

Відносна більшість респондентів (20%) покладає відповідальність за загибель людей в одеському Будинку профспілок на російські спецслужби, правоохоронні органи Одеси (18%) та активістів Одеського Майдану (17%). Трохи рідше респонденти звинувачували активістів Антимайдану (11%) та український уряд (9%). Конспірологічній ідеї, яку активно поширювала Росія, про втручання західних спецслужб, вірять лише 4% опитаних. Водночас 38% респондентів не змогли визначитися з відповіддю.

Хоча результати опитування не свідчать про однозначну підтримку проукраїнського бачення подій 2 травня 2014 року, однак ситуація дещо покращилася порівняно з 2021 роком. Зокрема, частка респондентів, які покладають відповідальність на українську владу, зменшилася з 25% до 9%. На 4% знизилася частка респондентів, які покладають відповідальність на західні спецслужби, і на 9% зросла частка осіб, які вважають винними російські спецслужби.

Залежно від інтерпретації подій на Майдані, ті, хто вважає, що тоді відбувся державний переворот, частіше звинувачували у подіях в одеському Будинку профспілок активістів Одеського Майдану (+11%), правоохоронні органи Одеси (+11%), український уряд (+21%) та західні спецслужби (+11%), ніж ті, хто вважає, що Майдан був справедливим повстанням народу проти авторитарної влади. І навпаки, ті, хто вважає, що Майдан був справедливим повстанням народу проти авторитарної влади, частіше звинувачували у подіях в одеському Будинку профспілок активістів Антимайдану (+8%) та російські спецслужби (+22%).

СТАВЛЕННЯ ДО МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ КОМПЛЕКТАЦІЇ

90% респондентів чули від друзів чи знайомих про випадки вручення повісток представниками ТЦК у публічних місцях. Респонденти однаково поінформовані про випадки вручення повісток у публічних місцях незалежно від типу населеного пункту, в якому вони проживали на момент проведення опитування.

Попри стереотип, що у публічних місцях представники ТЦК частіше вручають повістки менш заможним громадянам, умовно заможні громадяни були більш поінформованими про вручення повісток у громадських місцях порівняно з бідним чи вкрай бідним населенням: 94% порівняно з 86%. Водночас різниця в обізнаності респондентів з різним фінансово-матеріальним становищем може пояснюватися й іншими факторами. Зокрема, нижчим рівнем доступу до Інтернету серед бідного населення, нижчим рівнем соціальної взаємодії або меншою активністю у публічному просторі.

Респонденти пенсійного віку (60 років і старші) найрідше дізнавалися про мобілізацію в громадських місцях від друзів та знайомих: 84% порівняно з середнім показником 93% серед інших вікових груп.

Респонденти, які чули від друзів чи знайомих про випадки вручення повісток у публічних місцях, також частіше виявляли недовіру до голів обласних військових адміністрацій та ТЦК, однак така тенденція не спостерігалася щодо довіри до ЗСУ.

		Чули про випадки вручення повісток у публічних місцях	НЕ чули про випадки вручення повісток	Різниця
Голова обласної військової адміністрації	Не довіряють	38,7	23,9	14,8
	Довіряють	28,4	40,9	-12,5
	Важко відповісти	33,0	35,2	-2,2
Збройні сили України				
Збройні сили України	Не довіряють	6,0	2,8	3,2
	Довіряють	80,1	84,5	-4,4
	Важко відповісти	13,9	12,7	1,2
Територіальні центри комплектування				
Територіальні центри комплектування	Не довіряють	50,0	29,6	20,4
	Довіряють	20,7	25,4	-4,7
	Важко відповісти	29,3	45,1	-15,8

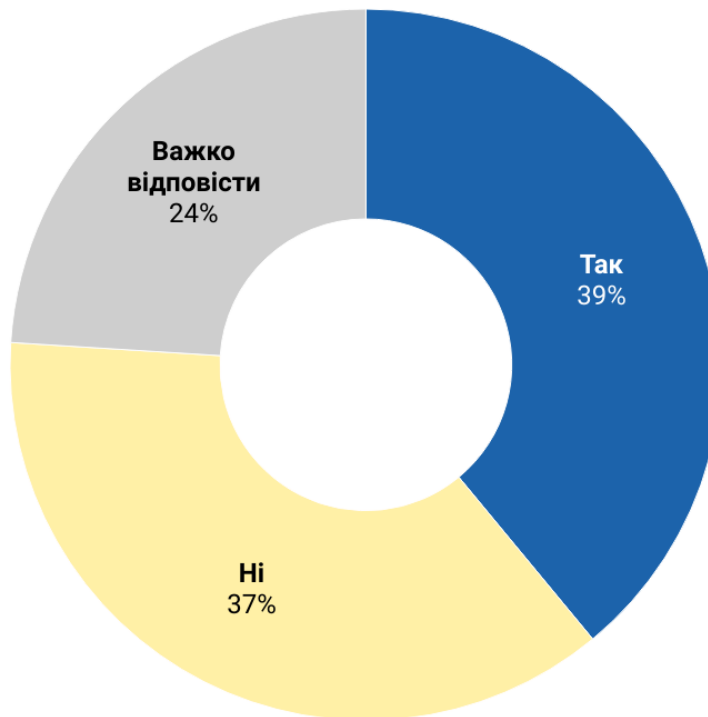
* У відсотках

65% респондентів, які чули від друзів чи знайомих про випадки вручення повісток у публічних місцях, погоджуються, що вручення повісток у громадських місцях є не виправданим та порушує права людей. Серед тих, хто не чув про випадки вручення повісток у публічних місцях, цю тезу підтримує 37%.

Про випадки серед друзів чи знайомих, коли людина вживає заходів, аби не отримати повістку в публічному місці, знають близько 39% респондентів. Водночас 37% не чули про такі випадки серед свого кола знайомих. Майже чверть респондентів (24%) не змогли відповісти на це запитання.

Частка респондентів, чиї знайомі вживають заходів, аби не отримати повістку в публічному місці

Q: Чи знаєте Ви про випадки серед своїх друзів/знайомих, коли людина вживає заходів, аби не отримати повістку в публічному місці (зменшує перебування в громадських місцях, поїздки за межі свого населеного пункту, читає тематичні телеграм-канали)?

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

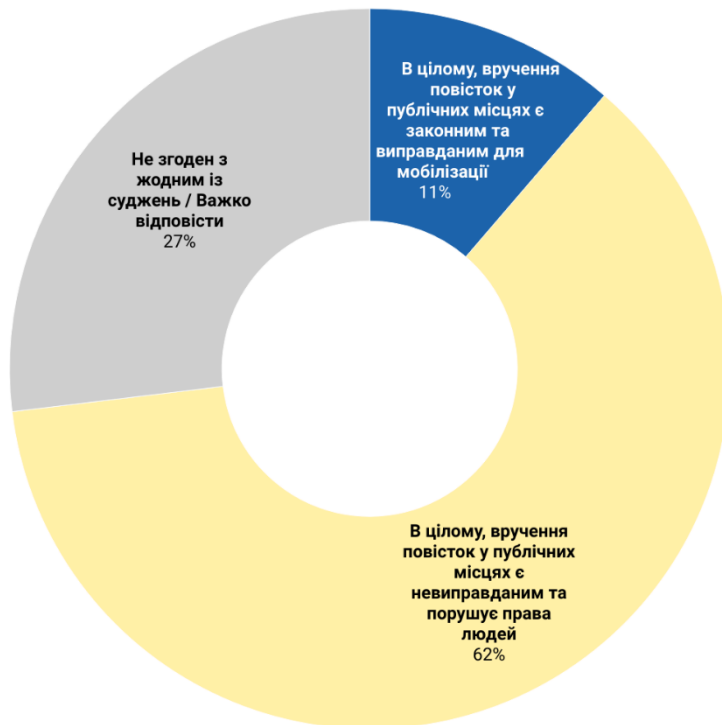
Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Респонденти, які проживають у селищах, значно частіше мали серед своїх знайомих людей, що вдаються до певних дій, щоб уникнути вручення повістки: 61% порівняно з середнім показником 37% в інших типах населених пунктів. Не мають таких знайомих 21% респондентів, що проживають у селищах, порівняно з середнім показником 39% в інших типах населених пунктів.

Абсолютна більшість опитаного населення Одеської області (62%) погоджується, що загалом вручення повісток у публічних місцях є не виправданим та порушує права людей. Натомість 11% респондентів погодилися, що вручення повісток у публічних місцях є законним та виправданим для мобілізації.

Ставлення до вручення повісток у публічних місцях

Q: Яке з запропонованих суджень більше відповідає Вашій особистій думці?

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Найчастіше думку про законність та виправданість мобілізації у публічних місцях поділяють респонденти віком від 30 до 39 років: 16% порівняно з середнім показником (10%) серед інших вікових груп.

Ставлення до вручення повісток у публічних місцях у містах толерантніше порівняно з селами та селищами. У містах в середньому 15% вважають мобілізаційні заходи у публічних місцях законними та виправданими, тоді як в селах та селищах таку позицію підтримують у середньому 9%. У містах 57% вважають, що вручення повісток у публічних місцях не є виправданим, тоді як у селах та селищах такої думки дотримуються на 11% більше.

У травні стало відомо про те, що начальник Одеського обласного ТЦК підозрюється у незаконному збагаченні. На цей випадок звернув увагу, зокрема, Президент України. Серед населення Одеської області про корупцію начальника ТЦК добре знають 28%. Близько 41% респондентів чули про цей випадок, однак не цікавилися подробицями. Не знали про корупцію в обласному ТЦК 31% опитаних.

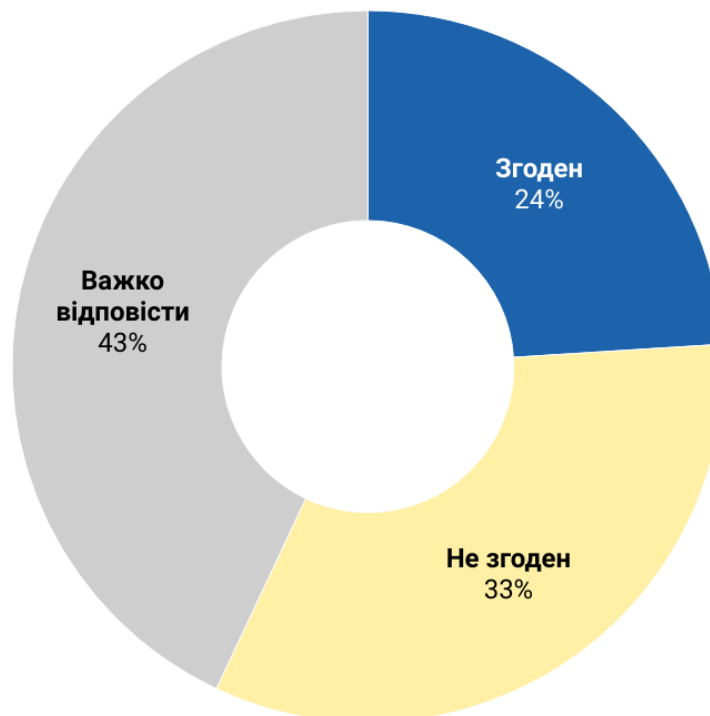
Чоловіки на 12% частіше були поінформовані про корупцію в Одеському ТЦК, ніж жінки: 34% чоловіків були добре обізнані про цей випадок, порівняно з 22% серед жінок.

ОЦІНКА ВОЄННОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНИ ТА МОЖЛИВИХ ШЛЯХІВ ЗАВЕРШЕННЯ ВІЙНИ

Респонденти переважно оптимістично налаштовані щодо подальшої підтримки України з боку Заходу. 33% опитаних не поділяють думку, що відсутність успіху України на полі бою протягом найближчих 3–4 місяців може призвести до суттєвого зниження підтримки з боку Заходу. Водночас 24% респондентів передбачають, що відсутність успіху в контрнаступі може знизити підтримку Заходу.

Очікування щодо зниження підтримки з боку Заходу за несприятливих умов на полі бою

Q: Захід суттєво знизить підтримку України, якщо протягом найближчих 3-4 місяців Україна не досягне суттєвих успіхів на полі бою в ході контрнаступу

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Серед респондентів немає консенсусу щодо підтримки продовження війни: 37% респондентів хочуть, щоб війна закінчилася найближчим часом і наче як готові піти на все заради цього, тоді як 45% готові погодитися з продовженням війни, якщо це необхідно для перемоги.

Ці результати збігаються з загальнонаціональною тенденцією. Згідно з результатами опитування, [проведеного](#) Фондом «Демократичні ініціативи» впродовж 5–15 червня 2023 року, 30% українців хотіли б, аби війна закінчилася якнайшвидше, тоді як 53% готові погодитися на її продовження, якщо це потрібно для перемоги. Водночас дослідження виявило, що більшість респондентів, які готові завершити війну якнайшвидше «будь-якою ціною», не готові йти на реальні поступки Росії. Таким чином максимальна частка українців, які справді готові піти на хоч якісь поступки заради швидкого закінчення війни, становить 8%, а не 30%.

Ставлення до переговорів про припинення війни серед респондентів неоднозначне. З одного боку, 33% опитаних погодилися, що країні варто йти на переговори, оскільки Україна зазнала великих втрат і може втратити ще більше людей. Не погодилися з цим твердженням 35%. З іншого боку, 48% респондентів погодилися з тим, що мирні перемовини є неприйнятними, якщо мир не відповідає інтересам України. Не згодні з цим твердженням 13% опитаних.

Готовність до завершення війни у контексті втрат

Q: Чи погоджуєтеся Ви з наступними твердженнями?

	Ми вже понесли великі втрати, тож мир, який не відповідає інтересам України, є неприйнятним	Ми зазнали великих втрат і можемо втратити ще більше людей, тому варто йти на переговори про припинення війни
Згоден	48%	33%
Не згоден	13%	35%
Важко відповісти	40%	33%

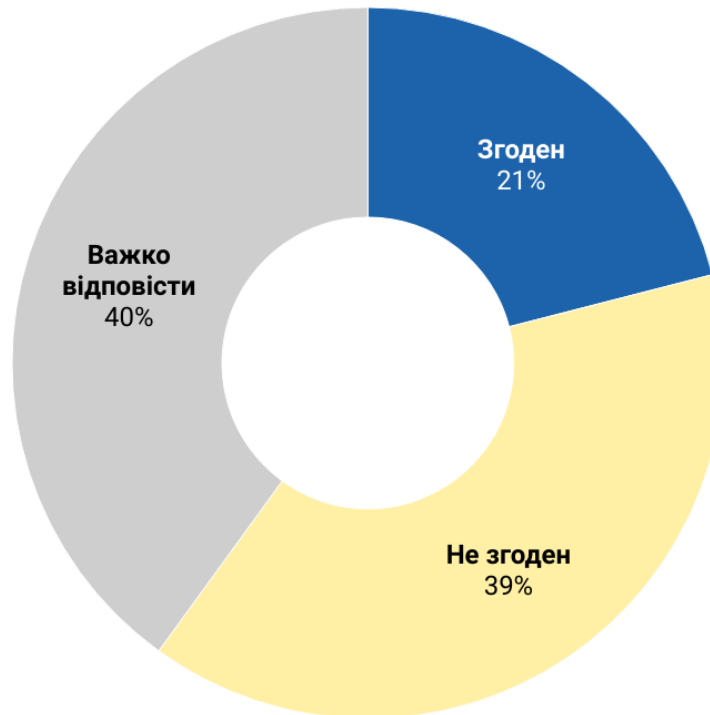
Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Респонденти розділилися в оцінці потенційного впливу тривалості війни на ймовірність завершення війни на умовах України. Відносна більшість опитаних (39%) згодні, що тривалість війни не зменшить шанси на завершення війни на умовах України. Трохи менша частка респондентів (21%), навпаки, вважають, що тривалість війни у часі зменшить можливості держави завершити війну на вигідних для неї умовах.

Оцінка впливу тривалості війни на вірогідність завершення війни на умовах України

Q: Чим довше триватиме ця війна, тим менше шансів, що вона закінчиться на умовах України

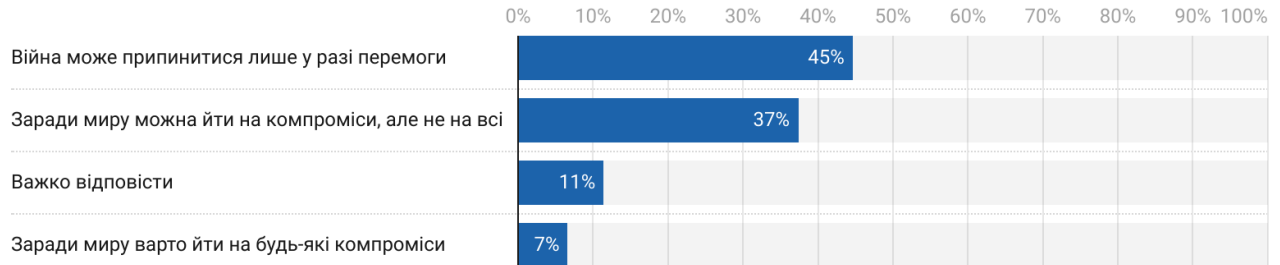
Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Більшість респондентів (45%) погоджується, що війна може припинитися лише на умовах України, без жодних поступок РФ. Водночас 37% респондентів готові піти на певні компроміси заради припинення війни. Піти на будь-які поступки, аби війна припинилася, готові 6% опитаних. У контексті компромісів важливо, як респонденти реагували на конкретні поступки, які потенційно може вимагати від України російська сторона.

Готовність йти на компроміси заради припинення війни

Q: На Вашу думку, чи може Україна йти на компроміси з Росією заради припинення війни?

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Найменше респонденти готові погодитися на скорочення чисельності ЗСУ (6%) та визнання нині окупованих територій України частиною Російської Федерації (8%), навіть якщо в обмін на це Росія припинить вогонь на лінії фронту та ракетні обстріли міст України.

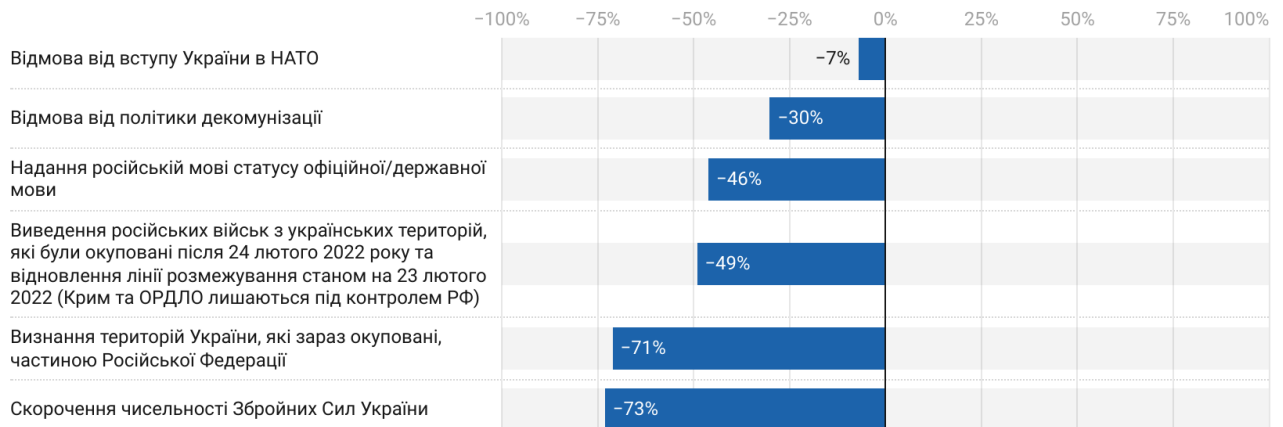
Погодитися на окупацію Криму та ОРДЛО за умови виведення російських військ з українських територій, окупованих після 24 лютого 2022 року, та відновлення лінії розмежування станом на 23 лютого 2022 готові 16%. Проти такої поступки виступає 65% респондентів. Якщо порівнювати за рівнем неприйняття запропонованих поступок, то ця поступка входить до трійки найбільш неприйнятних для респондентів.

Поступки у культурній та мовній сферах виявилися дещо більш прийнятними для респондентів, ніж територіальні поступки та поступки у сфері обороноздатності армії. Погодитися на відмову від політики декомунізації готові 12%, проти такої поступки виступає 42%. Близько 45% респондентів не змогли визначитися зі своєю позицією щодо поступок РФ у питанні декомунізації, тоді як інші запропоновані потенційні поступки не викликали в респондентів таких труднощів. Надати російській мові статус державної вважають прийнятним 15% опитаних, неприйнятним – 61%.

Найбільш прийнятною поступкою як за часткою тих, хто згоден піти на неї, так і за часткою тих, хто виступає проти такої поступки, є відмова від вступу України до НАТО. На таку умову готові погодитися 34% респондентів. Проти такого компромісу виступає 41%. Такі результати можуть свідчити про певний скептицизм респондентів щодо можливого повноправного вступу України до НАТО чи здатності Альянсу захистити суверенітет України.

Баланс прийнятності-неприйнятності потенційних поступок з боку України заради миру

Q: Уявімо, що Росія пропонує Україні досягти угоди про припинення війни, зобов'язуючись припинити вогонь на лінії фронту та припинити ракетні обстріли міст України. Скажіть, наскільки для Вас особисто є прийнятними наступні поступки з боку України заради миру? Баланс прийнятності-неприйнятності розрахований як різниця між часткою тих, хто вважає певну поступку прийнятною та тих, хто вважає таку поступку непринятною

Регіональне опитування методом face-to-face проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

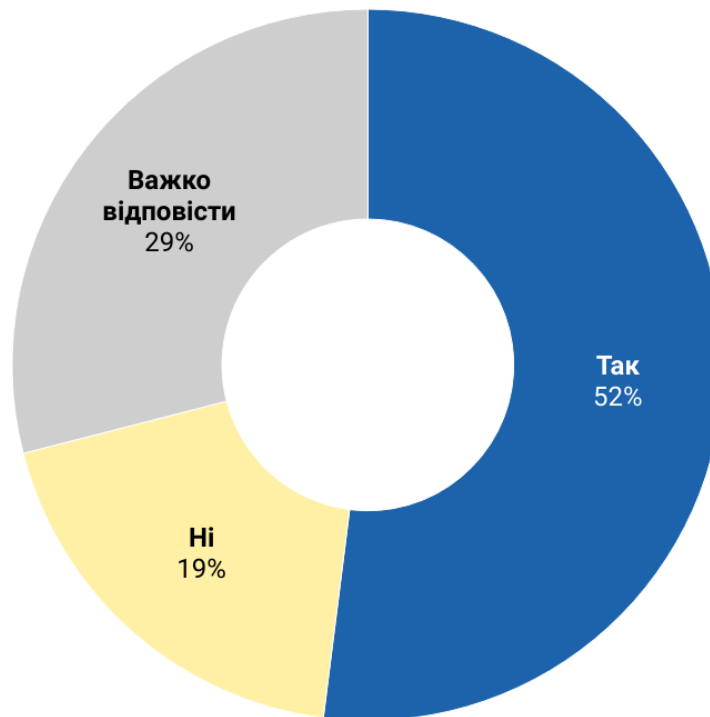
Таким чином, будь-які мирні угоди, які включатимуть якісь із шести зазначених поступок, можуть викликати опір всередині населення Одеської області. Попри наявну певну «втому» від війни та острах респондентів стосовно можливого розвитку подій на полі бою, відносна більшість опитаного населення області не готова йти на компроміси у питаннях територіальної цілісності та суверенітету країни.

ПІДТРИМКА ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО КУРСУ КРАЇНИ

Більше половини респондентів (52%) вважають, що вступ до Європейського Союзу був би економічно вигідним для України. Не поділяють такої думки 19% опитаних, з яких 8% твердо переконані, що євроінтеграція економічно не вигідна для України. Не змогли визначитися зі своєю позицією 29% опитаних.

Оцінка економічної вигідності вступу в ЄС

Q: На Вашу думку, чи був би вступ в ЄС економічно вигідним для України?

Регіональне опитування методом *face-to-face* проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Схоже, що респонденти з гіршим фінансово-матеріальним становищем менш схильні вірити у економічні вигоди від вступу до ЄС: 35% серед вкрай бідних респондентів порівняно з 50% серед бідних і 63% серед умовно забезпечених. Однак різниця між групами пов'язана не зі скептицизмом щодо економічної вигоди євроінтеграції, а зі значно більшою невизначеністю у власній оцінці економічних переваг євроінтеграції серед вкрай бідних респондентів – 47%.

Оцінка потенційної економічної вигоди від євроінтеграції для країни була переважно позитивною незалежно від віку респондентів. Серед респондентів пенсійного віку (60 років і старше) 47% погоджуються, що вступ до ЄС економічно вигідний, тоді як респонденти віком від 18 до 29 підтримують цю тезу на 17% частіше. Однак ця різниця пов'язана з меншою часткою респондентів, які визначилися зі своєю позицією, серед респондентів, яким за 60 років.

48% респондентів очікують рішучих дій від держави задля прискорення вступу до ЄС.

Підтримка позаблокового статусу та неприєднання до жодних міждержавних союзів

Q: Чи погоджуєтеся Ви з твердженням, що для України найкращим варіантом було б збереження позаблокового статусу та неприєднання до жодних міждержавних союзів (у тому числі ЄС та НАТО)?

Регіональне опитування методом *face-to-face* проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології протягом 10–21 липня 2023 року. Опитано 708 респондентів віком від 18 років. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3%. Додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Одеська область де-факто єдина з південно-східних областей, яка не була окупована з початку повномасштабного вторгнення, проте є традиційною зоною інтересів Росії і зазнала значного впливу з боку російської пропаганди. Попри те, що Росія досить активно просувала ідею позаблокового статусу для України, в Одеській області 35% респондентів не погоджуються, що позаблоковий статус для України є найкращим варіантом. Готові погодитися на неприєднання до жодних міждержавних союзів 33% опитаних.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

1. На Вашу думку, чи був би вступ в ЄС економічно вигідним для України? (у %)

Так, цілком	25,0
Скоріше так	26,8
Скоріше ні	11,3
Зовсім ні	8,1
Важко відповісти	28,8

2. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що Україна зараз має робити усе можливе, аби прискорити вступ України в ЄС? (у %)

Зовсім не погоджуюсь	8,2
Скоріше не погоджуюсь	11,9
Скоріше погоджуюсь	24,6
Цілком погоджуюсь	23,0
Важко відповісти	32,3

3. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що для України найкращим варіантом було б збереження позаблокового статусу та неприєднання до жодних міждержавних союзів (у тому числі ЄС та НАТО)? (у %)

Зовсім не погоджуюсь	19,4
Скоріше не погоджуюсь	15,4
Скоріше погоджуюсь	15,2
Цілком погоджуюсь	17,7
Важко відповісти	32,3

4–9. Оцініть, наскільки Ви довіряєте наступним державним органам і соціальним інститутам? (у %)

4. Президент України

Зовсім не довіряю	6,5
Скоріше не довіряю	12,5
Скоріше довіряю	32,1
Повністю довіряю	34,4
Важко відповісти	14,5

5. Голова обласної військової адміністрації

Зовсім не довіряю	11,1
Скоріше не довіряю	26,0
Скоріше довіряю	20,1
Повністю довіряю	9,5
Важко відповісти	33,3

6. Голова Вашого міста / селища / села

Зовсім не довіряю	10,3
Скоріше не довіряю	19,9
Скоріше довіряю	34,8
Повністю довіряю	15,4

Важко відповісти	19,5
------------------	------

7. Волонтерські організації

Зовсім не довіряю	3,7
Скоріше не довіряю	7,8
Скоріше довіряю	36,2
Повністю довіряю	31,9
Важко відповісти	20,4

8. Збройні сили України

Зовсім не довіряю	2,5
Скоріше не довіряю	3,1
Скоріше довіряю	15,7
Повністю довіряю	64,8
Важко відповісти	13,9

9. Територіальні центри комплектування (військкомати)

Зовсім не довіряю	20,1
Скоріше не довіряю	27,8
Скоріше довіряю	14,6
Повністю довіряю	6,5
Важко відповісти	31,0

10. Як Ви ставитеся до обов'язкового використання української мови у сфері обслуговування (магазини, кафе, перукарні, розважальні заклади)? (у %)

Цілком негативно	4,7
Скоріше негативно	7,8
Скоріше позитивно	23,2
Цілком позитивно	35,3
Мені байдуже	17,1
Важко відповісти	12,0

11. На Вашу думку, чи порушуються в Україні мовні права громадян, які у повсякденному житті переважно спілкуються українською мовою? (у %)

Так, це відбувається регулярно	4,1
Так, іноді	20,7
Так, але це поодинокі випадки	10,6
Ні, не порушуються	48,8
Мені байдуже	7,8
Важко відповісти	8,1

12. На Вашу думку, чи порушуються в Україні мовні права громадян, які у повсякденному житті переважно спілкуються російською мовою? (у %)

Так, це відбувається регулярно	10,5
Так, іноді	21,9
Так, але це поодинокі випадки	9,5
Ні, не порушуються	41,9

Мені байдуже	9,0
Важко відповісти	7,2

13. На вашу думку, чи потрібно вивчати в українських школах твори російських авторів?
(у %; одна відповідь)

Так, потрібно вивчати творчість російських авторів, як і раніше	19,8
Так, але залишити виключно тих авторів, які так чи інакше пов'язані з Україною	9,0
Так, але залишити виключно тих авторів, які не мали українофобних поглядів	4,5
Так, але залишити виключно твори, які вважаються загальносвітовою класикою	31,9
Ні, не потрібно	23,7
Інше	2,4
Важко відповісти	8,6

14. Чи погоджуєтеся Ви з твердженням, що заборона російських артистів і фільмів в Україні є необхідним кроком для захисту держави? (у %)

Зовсім ні	14,8
Скоріше ні	20,1
Скоріше так	20,2
Так, цілком	19,1
Важко відповісти	25,8

15. Чи погоджуєтеся Ви з твердженням, що заборона російських артистів і фільмів в Україні є помилкою і обмежує права громадян? (у %)

Зовсім ні	20,6
Скоріше ні	18,4
Скоріше так	23,0
Так, цілком	11,7
Важко відповісти	26,3

16. Чи вважаєте Ви допустимим виконання у публічному просторі Вашого селища / міста пісень російською мовою, наприклад виконання вуличними музикантами, прослуховування таких пісень у кафе / ресторанах чи супермаркетах тощо? (у %)

Так, цілком	17,4
Скоріше так	19,9
Скоріше ні	13,2
Зовсім ні	17,1
Мені байдуже	20,2
Важко відповісти	12,2

17. Як Ви ставитеся до перейменування топонімів у Вашому населеному пункті (вулиць, площ тощо), назви яких пов'язані з Російською Федерацією / Радянським Союзом / Російською імперією та їх діячами? (у %)

Цілком негативно	23,0
Скоріше негативно	19,5
Скоріше позитивно	19,8

Цілком позитивно	14,0
Мені байдуже	14,5
Важко відповісти	9,2

18. Чи чули Ви про демонтаж пам'ятника Катерині II в Одесі? (у %)

Так	86,3
Ні	9,3
Важко відповісти	4,4

19. Як Ви ставитеся до такого рішення? (у %; серед тих, хто чув про демонтаж пам'ятника Катерині II в Одесі)

Цілком позитивно	15,1
Скоріше позитивно	9,3
Нейтрально	25,6
Скоріше негативно	23,0
Дуже негативно	13,4
Мені байдуже	13,6

20. Чи погоджуєтесь Ви із твердженням, що діяльність Української православної церкви Московського патріархату сприяла російській агресії? (у %)

Зовсім не згоден	9,3
Скоріше не згоден	11,6
Скоріше згоден	16,5
Повністю згоден	32,8
Важко відповісти	29,8

21. Як Ви ставитеся до рішення про засудження СРСР як комуністичного тоталітарного режиму, що здійснював політику державного терору? (у %)

Цілком позитивно	30,0
Скоріше позитивно	24,4
Скоріше негативно	11,6
Повністю негативно	5,8
Важко відповісти	28,2

22. Цьогоріч українська влада прийняла рішення про відзначення Дня пам'яті та перемоги над нацизмом 8 травня, а 9 травня в Україні відзначатиметься День Європи. Як Ви ставитеся до такого рішення? (у %)

Цілком позитивно	22,5
Скоріше позитивно	19,1
Скоріше негативно	20,6
Повністю негативно	13,3
Мені байдуже	24,6

23. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що політика «декомунізації», яка проводиться в Україні з 2015 року, спрямована на переписування історії, спотворення історичної правди? (у %)

Цілком погоджуюсь	10,0
-------------------	------

Скоріше погоджуюсь	10,3
Скоріше не погоджуюсь	13,9
Зовсім не погоджуюсь	20,1
Важко відповісти	45,7

24. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що політика «декомунізації», яка проводиться в Україні з 2015 року, спрямована на відновлення історичних фактів, подолання наслідків тоталітарного минулого? (у %)

Цілком погоджуюсь	15,8
Скоріше погоджуюсь	19,4
Скоріше не погоджуюсь	6,5
Зовсім не погоджуюсь	6,2
Мені байдуже	4,9
Важко відповісти	47,2

25. Хто, на Вашу думку, несе відповідальність за загибель людей у Одеському будинку профспілок 2 травня 2014 року? (у %; декілька варіантів відповіді)

	2023	2021
Активісти «Куликового поля» / Анти-Майдану	10,9	12,2
Активісти Одеського Майдану та футбольні ультрас	16,5	16,7
Правоохоронні органи Одеси (міліція)	18,4	21,1
Український уряд	9,2	25,3
Російські спецслужби	19,8	11,0
Західні спецслужби	3,5	7,8
Ніхто, це був збіг обставин	4,8	4,6
Важко відповісти	38,2	33,5

26. Оберіть, будь ласка, з двох різних за змістом інтерпретацій згаданої події ту, яка найбільше відображає Вашу особисту думку: (у %)

Події на Майдані наприкінці 2013 – на початку 2014 року – це Революція Гідності, справедливе повстання народу проти авторитарної влади	47,7
Події на Майдані наприкінці 2013 – на початку 2014 року – це незаконний державний переворот, захоплення влади групою озброєних людей	16,4
Не згодний(а) з обома варіантами / Важко відповісти	35,9

27. Чи погоджуєтесь Ви із твердженням, що українська влада використовує надані партнерами системи ППО тільки аби захистити Київ, а мешканці Одещини потерпають від обстрілів? (у %)

Зовсім не згоден	30,2
Скоріше не згоден	30,4
Скоріше згоден	8,3
Повністю згоден	5,6
Важко відповісти	25,4

28. Чи чули Ви від Ваших друзів чи знайомих про випадки вручення повісток представниками ТЦК (військкоматів) у публічних місцях – на вулицях вашого міста (селища), у громадському транспорті тощо? (у %)

Так	90,0
Ні	10,0

29. Яке з запропонованих суджень більше відповідає Вашій особистій думці? (у %)

В цілому, вручення повісток у публічних місцях є законним та виправданим для мобілізації	11,3
В цілому, вручення повісток у публічних місцях є невикористаним та порушує права людей	61,8
Не згоден з жодним із суджень / Важко відповісти	26,9

30. Чи знаєте Ви про випадки серед своїх друзів / знайомих, коли людина вживає заходів, аби не отримати повістку в публічному місці (зменшує перебування в громадських місцях, поїздки за межі свого населеного пункту, читає тематичні телеграм-канали)? (у %)

Так	38,6
Ні	37,1
Важко відповісти	24,3

31. Чи чули Ви про звинувачення в корупції начальника Одеського обласного ТЦК Євгена Борисова? (у %)

Так, добре обізнаний про цю справу	27,6
Щось чув, але не цікавився подробицями	41,2
Ні, до сьогодні нічого не чув про це	31,3

32–36. Скажіть, будь ласка, у якості кого Ви готові бачити представників наступних соціальних груп: (у %)

32. Українців із західних областей

Як членів своєї родини	13,5
Близьких друзів	13,9
Колег по роботі	8,9
Сусідів	13,2
Мешканців однієї країни	49,7
Як негромадян — відвідувачів моєї країни	1,4
Як негромадян, яким не слід давати дозвіл на в'їзд у мою країну	0,3
Важко відповісти	16,6

33. Внутрішні переселенці, які переїхали в Одеську область через війну

	%
Як членів своєї родини	17,1
Близьких друзів	16,3
Колег по роботі	8,1
Сусідів	14,7
Мешканців однієї країни	44,6
Як негромадян — відвідувачів моєї країни	0,3
Як негромадян, яким не слід давати дозвіл на в'їзд у мою країну	0,1
Важко відповісти	17,3

34. Росіян

	%
Як членів своєї родини	5,7
Близьких друзів	3,5
Колег по роботі	3,1
Сусідів	7,9
Мешканців однієї країни	15,4
Як негромадян — відвідувачів моєї країни	4,4
Як негромадян, яким не слід давати дозвіл на в'їзд у мою країну	38,5
Важко відповісти	32,3

35. Ромів

	%
Як членів своєї родини	1,4
Близьких друзів	1,0
Колег по роботі	1,1
Сусідів	10,2
Мешканців однієї країни	37,7
Як негромадян — відвідувачів моєї країни	16,6
Як негромадян, яким не слід давати дозвіл на в'їзд у мою країну	4,4
Важко відповісти	30,2

36. Євреїв

	%
Як членів своєї родини	6,8
Близьких друзів	7,9
Колег по роботі	6,8
Сусідів	13,2
Мешканців однієї країни	52,1
Як негромадян — відвідувачів моєї країни	6,6
Як негромадян, яким не слід давати дозвіл на в'їзд у мою країну	1,0
Важко відповісти	23,6

37. Чи погоджуєтеся Ви із твердженням, що увесь російський народ відповідальний за війну проти України? (у %)

Повністю згоден	32,2
Скоріше згоден	25,0
Скоріше не згоден	20,3
Зовсім не згоден	10,0
Важко відповісти	12,4

38. З яким із наступних двох тверджень Ви згодні більшою мірою? (у %)

Я хотів би аби війна закінчилася найближчим часом будь-якою ціною	36,8
Я готовий погодитися з продовженням війни, якщо це потрібно для перемоги	44,8
Важко відповісти	18,4

39–42. Чи погоджуєтеся Ви з наступними твердженнями: (у %)

39. Ми зазнали великих втрат і можемо втратити ще більше людей, тому варто йти на переговори про припинення війни

Цілком згоден	16,1
Скоріше згоден	16,5
Скоріше не згоден	13,6
Зовсім не згоден	21,2
Важко відповісти	32,5

40. Ми вже понесли великі втрати, тож мир, який не відповідає інтересам України, є неприйнятним

Цілком згоден	23,3
Скоріше згоден	24,3
Скоріше не згоден	7,1
Зовсім не згоден	5,7
Важко відповісти	39,7

41. Чим довше триватиме ця війна, тим менше шансів, що вона закінчиться на умовах України

Цілком згоден	8,3
Скоріше згоден	12,7
Скоріше не згоден	15,3
Зовсім не згоден	24,0
Важко відповісти	39,6

42. Захід суттєво знизить підтримку України, якщо протягом найближчих 3-4 місяців Україна не досягне суттєвих успіхів на полі бою в ході контрнаступу

Цілком згоден	8,1
Скоріше згоден	16,3
Скоріше не згоден	15,0
Зовсім не згоден	17,8
Важко відповісти	42,9

43. На Вашу думку, чи може Україна йти на компроміси з Росією заради припинення війни? (у %)

Заради миру варто йти на будь-які компроміси	6,6
Заради миру можна йти на компроміси, але не на всі	37,3
Війна може припинитися лише у разі перемоги	44,6
Важко відповісти	11,4

44–49. Уявімо, що Росія пропонує Україні досягти угоди про припинення війни, зобов'язуючись припинити вогонь на лінії фронту та припинити ракетні обстріли міст України. Скажіть, наскільки для Вас особисто є прийнятними наступні поступки з боку України заради миру: (у %)

44. Визнання територій України, які зараз окуповані, частиною Російської Федерації

Повністю прийнятним	3,4
Скоріше прийнятним	4,4
Скоріше неприйнятним	10,6

Повністю неприйнятним	67,8
Важко відповісти	13,9

45. Виведення російських військ з українських територій, які були окуповані після 24 лютого 2022 року та відновлення лінії розмежування станом на 23 лютого 2022 (Крим та ОРДЛО лишаються під контролем РФ)

Повністю прийнятним	7,1
Скоріше прийнятним	9,3
Скоріше неприйнятним	10,6
Повністю неприйнятним	54,4
Важко відповісти	18,6

46. Відмова від вступу України в НАТО

Повністю прийнятним	11,6
Скоріше прийнятним	22,2
Скоріше неприйнятним	9,8
Повністю неприйнятним	31,4
Важко відповісти	25,0

47. Скорочення чисельності Збройних Сил України

Повністю прийнятним	3,8
Скоріше прийнятним	2,1
Скоріше неприйнятним	10,7
Повністю неприйнятним	68,3
Важко відповісти	15,0

48. Надання російській мові статусу офіційної/державної мови

Повністю прийнятним	5,2
Скоріше прийнятним	10,0
Скоріше неприйнятним	14,7
Повністю неприйнятним	46,3
Важко відповісти	23,7

49. Відмова від політики декомунізації

Повністю прийнятним	5,3
Скоріше прийнятним	7,1
Скоріше неприйнятним	9,5
Повністю неприйнятним	32,6
Важко відповісти	45,4

50. Як би Ви охарактеризували Ваше поточне матеріальне становище? (у %)

Ледве звожу кінці з кінцями, грошей не вистачає навіть на необхідні продукти	18,4
Вистачає на харчування та на придбання необхідних недорогих речей	36,2
У цілому на життя вистачає, але на придбання речей тривалого вжитку, таких як меблі, холодильник, телевізор, уже не вистачає коштів	32,3
Живу забезпечено, але зробити деякі значні покупки поки що не в змозі через брак коштів (купити квартиру, автомобіль тощо)	6,8

Фінансово можу собі дозволити придбати практично все, що хочу	1,9
Важко відповісти	4,4

51. До якої національності (етнічної групи) Ви себе зараховуєте? (у %)

Українці	84,0
Росіяни	4,3
Болгари	5,4
Молдовани	1,0
Гагаузи	1,0
Євреї	2,0
Інше	1,3
Важко відповісти	1,1

52. Якою мовою Ви переважно розмовляєте зараз вдома? (у %; одна відповідь)

Українською	41,7
Російською	53,6
Іншою	4,7

53. До якої конфесії/церкви Ви належите? (у %; одна відповідь)

Православна церква України (Епіфаній)	33,9
Українська православна церква Московського патріархату (Онуфрій)	7,0
Українська греко-католицька церква (Святослав)	1,0
Одна з протестантських церков	1,4
Інша православна церква, або просто вважаю себе православним	5,4
Російська православна церква	0,4
Римо-католицька церква	0,0
Мусульманська релігійна община	0,1
Юдейська релігійна община	1,0
Не сповідую релігійних поглядів /є атеїстом	32,6
Важко відповісти / Відмова	17,2